

Nr 30.

Ankom till riksdagens kansli den 5 april 1946 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om utredning och förslag angående statsbidrag till rensning av vattendrag, som icke företages i anslutning till redan fullbordade torrläggningsföretag.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 291, av herr *Hansson* i Skediga har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära utredning och förslag om införande av statsbidrag till rensningar av vattendrag, som icke företagas i anslutning till redan fullbordade torrläggningsföretag.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för nämnda yrkande får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande i ärendet av lantbruksstyrelsen.

Lantbruksstyrelsen har i sitt utlåtande avstyrkt bifall till motionen. Som motivering härför har styrelsen anført i huvudsak följande:

Lantbruksstyrelsen får till en början erinra därom, att för fördjupning av avloppsdiken på ofullständiga m. fl. jordbruk kan enligt kungörelsen den 30 juni 1939 (nr 466) angående statsbidrag till förstärkning av ofullständiga jordbruk m. m. utgå s. k. avloppsförbättringsbidrag med högst sextio procent av den beräknade kostnaden, dock icke till mer än 250 kronor för varje särskilt företag. Bidragen utgå från det å riksstaten under nionde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till Grundförbättringar: Bidrag till förstärkning av ofullständiga jordbruk m. m. För åtnjutande av dylikt bidrag gälla bland andra följande förutsättningar, nämligen att det av bidragstagaren innehavda jordbrukets areal icke överstiger tjugu hektar, att det icke brukas gemensamt med annat jordbruk av den storlek, att deras sammanlagda areal överstiger tjugu hektar, att bidragstagaren vinnlagt sig om nöjaktig skötsel av jordbruket samt att lån eller bidrag av allmänna medel icke i annan ordning beviljats för ifrågavarande ändamål. I här avsedd kostnad inräknas kostnaden för själva arbetet ävensom, i förekommande fall, kostnad för inköp av material till förstärkning av dikeskanter, för inköp av sprängämne samt för borring. Bidraget beviljas av vederbörande hushållningssällskap.

I övrigt må framhållas, att statsbidrag kan utgå från statens avdiknings-

anslag även till sådana rensningsarbeten, som avses i motionen, det vill säga arbeten, som icke företagas i anslutning till redan fullbordade torrlägningsföretag, därest de ekonomiska förutsättningarna för företagets genomförande föreligga. En dylik bidragstilldelning förutsätter emellertid att, där arbetena äro av större omfattning och beröra flera delägare eller utomstående intressenter, förslag till vederbörande företag upprättats vid syn enligt vattenlagen. Skulle mot kostnaderna svarande båtnad icke kunna påräknas genom rensningsarbetena och finnas desamma ej heller vara av särskild betydelse ur allmän synpunkt, torde anledning att utföra rensningsarbetena icke föreligga och bidrag till desamma ej böra utgå.

Utskottet.

Såsom erinrats i motionen genomfördes vid föregående års riksdag vissa ändringar i villkoren för statsbidrag från statens avdikningsanslag. Dylikt bidrag må numera enligt den lydelse 5 § kungörelsen den 30 juni 1939 (nr 431) angående villkoren för statsbidrag från statens avdikningsanslag erhållit genom kungörelsen den 25 maj 1945 (nr 347) i allmänhet beviljas till en tredjedel av den av lantbruksstyrelsen godkända kostnaden såväl för torrlägningsarbetet, tegdikning eller dränering däri ej inräknad, som också för upprättande av förslag till företaget. I kostnaden för torrlägningsarbetet skall också inräknas kostnaden för en första rensning av de i företaget ingående avloppen. Beträffande övrigt underhållsarbete i avseende å ett torrlägningsföretag skall detta i princip åvila delägarna, och statsbidrag kan följaktligen icke erhållas till detsamma. Om företaget prövas vara av särskild betydelse ur allmän synpunkt, kan bidrag beviljas till hälften av den av lantbruksstyrelsen godkända kostnaden.

Motionären föreslår bestämmelser enligt vilka statsbidrag skulle kunna utgå till företag, som avse rensning av åar och andra vattendrag utan samband med redan fullbordade torrlägningsföretag, efter samma bidragskvoter som ovan nämnts. Utskottet har svårt att föreställa sig, hur en dylik bidragsverksamhet skulle kunna anordnas. Sådana företag, som omnämnas i motionen, måste väl i allmänhet komma att beröra även andra intressen än initiativtagarens, varför syn enligt vattenlagen torde erfordras för desammas genomförande. Därest vid en dylik syn förutsättningarna för företagets genomförande konstateras vara för handen, må företaget komma till stånd. Uppfyller företaget därjämte de villkor som stadgas i 4 § nyssnämnda kungörelse nr 431/1939 enligt dess lydelse jämlikt oförmälda kungörelse nr 347/1945, kan statsbidrag till detsammas utförande utgå från statens avdikningsanslag. Därest mot kostnaderna svarande båtnad icke skulle kunna påräknas genom arbetena och befinnas desamma ej heller vara av särskild betydelse ur allmän synpunkt, torde — såsom lantbruksstyrelsen framhållit — anledning att utföra rensningsarbetena icke föreligga och följaktligen bidrag av statsmedel till desamma ej böra utgå.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att motionen II: 291 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 5 april 1946.

På jordbruksutskottets vägnar:

ABEL ANDERSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit

från första kammaren: herrar *Alfred Andersson, Gabrielsson, Nils Olsson, Näslund, Dahlström, Svedberg, Bror Nilsson* och *Hagman* samt

från andra kammaren: herrar *Andersson* i Löbbo, *Gustafson* i Vimmerby, *Mäler, Lundbom, Andersson* i Surahammar, *Larsson* i Karlstad, *Svensson* i Ljungskile och fru *Eriksson*.
